

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 28 września 2022 r.

DOK-3.071.41.2022/NR

Pani Gabriela Morawska-Stanecka
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

dotyczy sprawy: BPS/043-47-1835/22

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pismo z dnia 31 sierpnia 2022 r. (data wpływu do Urzędu: 6 września 2022 r.) zawierające prośbę o zajęcie stanowiska wobec oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Jerzego Wcisnę w dniu 23 sierpnia 2022 r. wskazuję, co następuje.

W oświadczeniu Pan Senator zwraca się z prośbą o wyjaśnienie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: „Prezes UOKiK” lub „Prezes Urzędu”) kwestii wynikających z Zarządzenia Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr 26/2022 z dnia 5 maja 2022 r. W ocenie Pana Senatora zmiany zawarte w ww. zarządzeniu mogą być sprzeczne z zasadami uczciwej konkurencji.

1. Czy proponowane warunki zawarcia nowej umowy lub przedłużenia istniejącej umowy na użytkowanie obwodu rybackiego spełniają kryteria nieuczciwej konkurencji ze strony państwa w stosunku do użytkowników obwodów rybackich w zakresie sprzedaży pozwoleń na amatorski połów ryb?

Przechodząc do zadanych pytań należy na wstępie wyjaśnić, że Prezes UOKiK jako organ administracji publicznej działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007

r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 275, dalej jako: „ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów” lub „Ustawa”), która precyzyjnie określa zakres właściwości organu antymonopolowego oraz jego kompetencje. Przepisy Ustawy wskazują jedynie dwie sytuacje, które na gruncie obowiązujących przepisów mogą zostać zakwalifikowane jako publicznoprawne naruszenie reguł konkurencji, uprawniające Prezesa UOKiK do podjęcia działań, tj.:

- porozumienia ograniczające konkurencję - zgodnie z art. 6 Ustawy zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku;
- nadużywanie pozycji dominującej - zgodnie z art. 9 Ustawy zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców.

Prezes UOKiK stoi na straży publicznoprawnych reguł konkurencji, których celem jest ochrona konkurencji jako mechanizmu cechującego gospodarkę rynkową. Zgodnie z art. 1 ust.1 Ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Znajduje ona zatem zastosowanie wówczas, gdy zagrożony lub naruszony jest interes publiczny, polegający na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego. Należy przy tym zaznaczyć, że kompetencje Prezesa UOKiK związane z przeciwdziałaniem praktykom ograniczającym konkurencję nie czynią z niego organu do spraw regulowania cen.

Pokreślenia wymaga, że w kontekście podejrzenia stosowania praktyk ograniczających konkurencję Prezes UOKiK poddaje ocenie wyłącznie działania przedsiębiorców w rozumieniu art. 4 pkt 1 Ustawy. Należy również wyjaśnić, że weryfikacja przez Prezesa UOKiK zgodności działań przedsiębiorców z regułami ochrony konkurencji w zakresie praktyk ograniczających konkurencję możliwa jest wyłącznie w trybie oceny indywidualnej, tj. odnoszącej się do określonych, skonkretyzowanych zachowań przedsiębiorców. Prezes UOKiK jest władny ocenić dane zachowania w świetle zakazu stosowania praktyk ograniczających konkurencję dopiero po przeprowadzeniu postępowania w danej sprawie, dotyczącego konkretnego zachowania określonego podmiotu. Natomiast bez przeprowadzenia właściwego postępowania, nie jest możliwe dokonanie jednoznacznej oceny, czy działanie przedsiębiorcy może naruszać przepisy Ustawy.

2. Czy cena zezwolenia w ramach projektu dotyczącego opłaty krajowej nie jest ceną dumpingową?

W kontekście wątpliwości wyrażonych w pytaniu drugim, w zakresie możliwości stosowania cen dumpingowych należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców polegające w szczególności na bezpośrednim lub pośrednim narzucaniu nieuczciwych cen, w tym cen nadmiernie wygórowanych albo rażąco niskich, odległych terminów płatności lub innych warunków zakupu albo sprzedaży towarów oraz przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji. Natomiast przez pozycję dominującą należy rozumieć, zgodnie z art. 4 pkt 10 Ustawy, pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów i konsumentów. Domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %. Zatem przy podejrzeniu stosowania cen rażąco niskich należy udowodnić, że przedsiębiorca posiada pozycję dominującą na rynku właściwym, a także konieczne jest wykazanie, że celem takiego działania jest osłabienie lub eliminacja konkurencji. Stwierdzenie naruszenia zakazu nadużycia pozycji dominującej jest możliwe, gdy poświęcenie zysków przedsiębiorcy ma miejsce w celu antykonkurencyjnego zamknięcia dostępu do rynku konkurentom dominanta. Z zastrzeżeniem powyższego, wątpliwości co do podejmowania interwencji przez organy antymonopolowe w sprawach związanych z stosowaniem cen rażąco niskich wynikają również z faktu, że oferowanie produktów lub usług po niskich cenach jest zjawiskiem co do zasady korzystnym dla konsumentów - w niniejszej sprawie osób uprawiających amatorski połów ryb. Natomiast budowanie dobrobytu konsumentów stanowi jeden z głównych celów prawa konkurencji. W niniejszej sprawie nie zostały również przytoczone przyjęte kryteria lub podstawy twierdzenia, że cena zezwolenia w ramach programu „Opłata Krajowa” jest rażąco niska.

3. Czy niektóre zapisy zawarte w umowie na oddanie w użytkowanie obwodu rybackiego nie odpowiadają definicji klauzuli abuzywnej w rozumieniu art. 385¹ - 385³ kodeksu cywilnego?

Odpowiadając na trzecie pytanie należy wyjaśnić, że generalna klauzula określająca warunki uznania postanowień umownych za niedozwolone zawarta w art. 385¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, dalej jako: „k.c.”) dotyczy wyłącznie postanowień umów zawieranych pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem. Z wyjątkiem przewidzianym w art. 385⁵ k.c., przytoczone przepisy nie mają zastosowania w przypadku umów funkcjonujących w obrocie profesjonalnym tj. pomiędzy przedsiębiorcami. W związku z powyższym wskazać należy, że postanowienia

umowne, o których mowa w oświadczeniu, nie podlegają ocenie w kontekście ich abuzywności z uwagi na brak konsumenckiego charakteru stosunku prawnego jakim jest umowa użytkowania obwodu rybackiego.

4. Czy nie należy zawnioskować o przeprowadzenie szerokich konsultacji zarządzenia m. in. z użytkownikami rybackimi oraz samorządami lokalnymi i innymi zainteresowanymi podmiotami i dokonać stosownych zmian w zarządzeniu?

Mając na względzie powyższe wyjaśnienia, a także odpowiadając na pytanie czwarte, należy wskazać, że zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 1-2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm., dalej jako „Prawo wodne”) *prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa wykonują: Wody Polskie - w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz wód podziemnych; minister właściwy do spraw gospodarki morskiej - w stosunku do wód morza terytorialnego oraz morskich wód wewnętrznych.* PGW Wody Polskie jest państwową osobą prawną w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.), odpowiedzialną za krajową gospodarkę wodną, a nadzór nad jej działalnością sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki wodnej (art. 356 ust. 1 ustawy - Prawo wodne). W związku z powyższym dokonanie weryfikacji czy działania PGW WP są zgodne z obowiązkami i uprawnieniami wynikającymi z przepisów ustawy - Prawo wodne, nie leży w zakresie kompetencji Prezesa UOKiK.

Wyrażam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia okażą się przydatne, a w razie wątpliwości, uprzejmie proszę o kontakt.

Z poważaniem,
Tomasz Chróstny
Prezes
Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
/podpisano elektronicznie/

